

Minister Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DPG-IX.054.5.2025
Warszawa, 08 grudnia 2025 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 12985

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 12985 z dnia 23 października 2025 r. Pana Posła Grzegorza Lorka w sprawie „potrzeby zmian w Kodeksie spółek handlowych i Kodeksie cywilnym, dotyczących dziedziczenia udziałów w spółkach jawnych oraz ochrony spadkobierców, w szczególności osób starszych”, przekazanej przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Problematyka sukcesji w przedsiębiorstwach pozostaje w stałym zainteresowaniu Ministerstwa Rozwoju i Technologii. W wyniku sygnałów od przedsiębiorców i organizacji przedsiębiorców opracowaliśmy dwie ustawy dla:

- 1) osób fizycznych – ustawę o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw;
- 2) spółek – ustawę o fundacji rodzinnej.

Nie wprowadzaliśmy dotychczas zmian w zakresie spółek w przypadku śmierci wspólnika.

Śmierć wspólnika spółki jawnej może mieć różne następstwa:

- 1) prowadzić do rozwiązania spółki, przeprowadzenia jej likwidacji i zakończenia jej działalności;
- 2) skutkować dalszym trwaniem spółki pomiędzy pozostałymi wspólnikami, lecz bez udziału spadkobierców;
- 3) skutkować dalszym trwaniem spółki pomiędzy pozostałymi wspólnikami i spadkobiercami;
- 4) prowadzić do przekształcenia spółki w spółkę komandytową albo spółkę komandytowo-akcyjną, z przyznaniem spadkobiercom, odpowiednio do ich żądania, statusu komandytariuszy albo akcjonariuszy.

Każde z tych następstw wymaga w stosowym zakresie działania wspólników i spadkobierców. Spadkobierca przed podjęciem decyzji co do wyboru danego rozwiązania

musi mieć świadomość jego znaczenia i konsekwencji. Rozliczenie udziału jest jednie jednym z kilku możliwych scenariuszy.

Śmierć wspólnika w innych spółkach także ma, bądź może mieć wpływ na trwanie spółki, sytuację pozostałych wspólników i spadkobierców zmarłego wspólnika.

Rozwiązania obowiązujące w przypadku śmierci wspólnika spółki powinny w sposób równoważny i adekwatny uwzględniać i chronić słuszne interesy spadkobierców, spółki i jej pozostałych wspólników a także innych interesariuszy, np. pracowników i kontrahentów. Z całą pewnością powyższa okoliczność nie powinna przyznawać większych praw pozostałym wspólnikom czy utrudniać egzekwowania praw spadkobiercom, a tym bardziej przyczyniać się do powstania bądź zwiększenia zadłużenia z tytułu udziału zmarłego wspólnika bez wiedzy i zgody spadkobiercy. Zasygnalizowany problem nie wyczerpuje wszystkich kwestii związanych z sukcesją. Dlatego rekomendowane byłoby całościowe przeanalizowanie stanu prawnego w tym obszarze.

Wstępnie odnosząc się do propozycji zmian przedstawionych w interpelacji i zaznaczając potrzebę ich uszczegółowienia:

Ad 1. Obowiązek spółki jawnej przedstawienia spadkobiercy w terminie 1 miesiąca od śmierci wspólnika rozliczenia udziału zmarłego wspólnika (bilans, wycena, dokumenty finansowe).

Kwestia rozliczenia udziału w ciągu miesiąca wymaga pogłębionej analizy. Udział powinien być rozliczony bez zbędnej zwłoki, niemniej rozliczenie jest zależne od wielu czynników, nie zawsze wpływ na nie ma wyłącznie spółka i pozostali wspólnicy. Z tego względu należałoby pracować nad rozwiązaniem kompromisowym pozwalającym na względnie szybkie ustalenie wartości podlegającej rozliczeniu i źródła finansowania, z jednej strony, i umożliwieniem bieżącej kontynuacji działalności spółki, z drugiej strony.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii na marginesie wskazuje, że rozwiązania przyznające w każdym przypadku prawo spadkobiercy do osobistego zasięgnięcia informacji o stanie majątku i interesów spółki oraz prawo do osobistego przeglądania ksiąg i dokumentów spółki należy uznać za słuszne. Spadkobierca powinien mieć dostęp do bieżącej informacji i dokumentów spółki niezależnie od tego, czy wstępuje do spółki czy nie, w zakresie w jakim prawo to służy prawidłowemu rozliczeniu udziału, określeniu zakresu odpowiedzialności spadkobiercy oraz realizacji innych jego praw i obowiązków.

Ad 2. Zawieszenie odpowiedzialności spadkobiercy za zobowiązania spółki do czasu podjęcia decyzji o wstąpieniu do spółki albo o braku odpowiedzialności przy decyzji o jej rozliczeniu.

Spadkobierca wspólnika, na mocy obecnych przepisów, uczestniczy w zysku i stracie ze spraw jeszcze niezakończonych, lecz nie ma wpływu na prowadzenie tych spraw. Propozycja zawieszenia odpowiedzialności stanowiłaby więc istotną zmianę. Ocena tej propozycji wymagałaby poznania szerszego uzasadnienia i kontekstu.

Ad 3. Kara pieniężna lub sankcja prawna wobec wspólników, którzy nie dopełnią obowiązku informacyjnego wobec spadkobierców.

Kary pieniężne generalnie stanowią sankcję za naruszenie obowiązku publicznoprawnego, administracyjnego. W KSH przewidziano odpowiedzialność karną i karę grzywny za nieudzielenie informacji dotyczących spółek kapitałowych. Rozważać więc można różne sankcje prawne, uzupełniające bądź zastępujące prawo do naprawienia szkody wyrządzonej nieudzieleniem informacji. Co do zasady Ministerstwo Rozwoju i Technologii wstępnie nie sprzeciwia się sankcjom za nieudzielenie informacji, w szczególności gdy uniemożliwia bądź utrudnia to realizację praw spadkobiercy.

Ad 4. *Ustawowy termin (np. 6 miesięcy) po otrzymaniu wszystkich informacji przez spadkobiercę/spadkobierców, na podjęcie przez spadkobierców decyzji o przystąpieniu do spółki bądź rozliczeniu udziału i braku wstąpienia w spółkę.*

Propozycja wprowadzenia ustawowego terminu warta jest rozważenia, przy uwzględnieniu możliwości określenia terminu w sposób odmienny niż w umowie. Co do długości terminu propozycja wymaga dodatkowej analizy pod kątem ochrony interesów spółki, która w tym czasie powinna mieć możliwość działania i podejmowania bieżących decyzji.

Ad 5. *Zmiany powinny dotyczyć nie tylko zdarzeń po wejściu w życie zmian, ale również obecnie toczących się sporów w celu zapewnienia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego.*

Wprowadzenie zmian z mocą wsteczną stanowi wyjątek wymagający szczegółowego uzasadnienia. Na obecnym etapie analizy problematyki dziedziczenia po zmarłym wspólniku spółki trudno jednoznacznie wskazać, czy retroaktywne wprowadzenie zmian byłoby uzasadnione.

Odpowiadając natomiast na pytania zadane w interpelacji:

Ad 1. *Czy w ramach polityki rodzinnej i senioralnej resort dostrzega potrzebę ochrony osób starszych w kontekście niezamierzonego uczestnictwa w spółkach jawnych po śmierci współmałżonka?*

W Ministerstwie Rozwoju i Technologii dostrzega się potrzebę wzmocnienia ochrony osób, które są spadkobiercami wspólników spółek. Ochrona powinna jednakże przysługiwać nie tylko osobom starszym, lecz wszystkim. Trudności przedstawione w interpelacji w takim samym stopniu mogą dotyczyć także małoletnich i pełnoletnich, którzy nie osiągnęli jeszcze wieku senioralnego. Ponadto, wydaje się uzasadnione przyjęcie rozwiązań dla wszystkich rodzajów spółek, nie tylko jawnych, ponieważ także w innych spółkach spadkobiercy mogą mierzyć się z porównywalnymi przeszkodami.

Ad 2. *Czy Ministerstwo byłoby gotowe współuczestniczyć w opracowaniu rozwiązań systemowych chroniących seniorów przed ryzykiem utraty majątku z powodu niedoskonałości prawa spółek?*

Z uwagi na złożoną problematykę prawa spółek i Krajowego Rejestru Sądowego w prace powinno być zaangażowane przede wszystkim Ministerstwo Sprawiedliwości, jednak Ministerstwo Rozwoju i Technologii deklaruje otwartość do współuczestniczenia w opracowywaniu tych rozwiązań.

Ad 3. *Czy do Ministerstwa wpływają wątpliwości, dotyczące obecnych przepisów w tej kwestii?*

Dotychczas do Ministerstwa Rozwoju i Technologii nie wpływały sygnały o potrzebie zmian przepisów w zakresie wskazanym w interpelacji.

Ad 4. *Czy planuje wystąpić z inicjatywą międzyresortową w celu wzmocnienia ochrony prawnej seniorów w kontekście sukcesji biznesowej i dziedziczenia przedsiębiorstw rodzinnych?*

Aktualnie nie są planowane tego typu inicjatywy.

W najbliższych miesiącach Ministerstwo Rozwoju i Technologii będzie prowadziło intensywne prace nad opracowaniem raportu z funkcjonowania mającej wspierać sukcesję firm rodzinnych ustawy o fundacji rodzinnej. Częścią raportu mają być m.in. propozycje zmian legislacyjnych. Raport Rada Ministrów ma obowiązek przedłożyć Sejmowi i Senatowi po trzech latach od wejścia w życie ustawy (tj. po 22 maja 2026 r.).

Ad 5. Czy prowadzono lub planuje się badania dotyczące liczby przypadków, w których osoby starsze poniosły odpowiedzialność majątkową za zobowiązania spółek jawnych po śmierci współmałżonka?

W Ministerstwie Rozwoju i Technologii nie prowadzono i obecnie nie planuje się prowadzić badań, o których mowa w zapytaniu. W przypadku zidentyfikowania problemu na podstawie analizy przepisów w kontekście jednostkowych przypadków, przeprowadzenie badania być może nie będzie konieczne.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Michał Jaros

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

w Ministerstwie Rozwoju i Technologii

Do wiadomości

1. Departament Spraw Parlamentarnych KPRM